

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi yedinci inikad

22 - 1 - 1937 Cuma

Mündericat

	Sayfa		Sayfa
1 — Şabık zabıt hulâsası	84		
2 — Havale edilen evrak	84		
3 — Müzakere edilen maddeler	84		
1 — Belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Belediye kanunu Muvakkat encümeni mazbatasası (3/280)	84	kırdaki 2785 sayılı ve 13 - VI - 1935 tarihli kanunun 6 ncı maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresile şeker istihlâk ve gümrük resimleri hakkındaki 2785 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesine dair kanun lâyihası ve Gümrük ve inhisarlar, İktisad, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (3/306, 1/662)	85
2 — Büyük Millet Meclisi 1936 yılı birinci kânun ayı hesabı hakkında Meclis hesaplarının tetkiki encümeni mazbatasası (5/39)	84	5 — Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında 1/482 sayılı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Maliye encümenleri mazbatalarile askerî ve mülkî tekaüd kanununa ek 1/492 sayılı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları	85
3 — Mardin ihtisas mahkemesinde emekli dördüncü sınıf askerî adli hâkim Cemilin üçüncü sınıfa terfii hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa encümeni mazbatasası (3/288)	84		
4 — Şeker istihlâk ve gümrük resimleri hak-			

1 — SABIK ZABIT HULÂSASI

Halebli yüzbaşı Hasan Nureddin hakkındaki mazbata kabul edildikten sonra

Adliye, Gümrük ve inhisarlar vekâlet binalarının inşasına,

Gümrük muhafaza memurlarile subayların oturacağı evlere,

25 780 000 lira fevkalâde tahsisat verilmesi hakkındaki kanuna bir madde eklenmesine dair kanun lâyhaları kabul edildi.

Şeker istihlâk ve gümrük resimleri hakkındaki kanuna bazı maddeler eklenmesine dair kanun lâyi-

hasının birinci maddesi encümene verildi ve diğer maddelerinin müzakeresi ikmal olundu.

Memurin kanununun yedinci maddesine bir fıkra ilâvesine,

Su süzgeci istasyonunun işletilmesi için tahsisat verilmesine dair kanun lâyhalarının birinci müzakereleri yapıldı,

Ve cuma günü toplanılmak üzere inikad bitirildi.

Başkan Vekili

Kâtib

Kâtib

Refet Canitez

Kütahya

Çoruh

Naşid Uluğ

Ali Zırh

2 — HAVALA EDİLEN EVRAK

1 — İskân kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 2848 sayılı kanuna müzeyyel kanun lâyihası (1/679) (İskân kanunu muvakkat encümenine)

2 — Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü 1936 malî yılı bütçesinde 43 100 liralık münakale yapılmasına dair kanun lâyihası (1/680) (Bütçe encümenine)

Mazbatalar

3 — Adliye teşkilât ve kadrolarında yapılacak ta-

dilâta dair olan 2474 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/671) (Ruznameye)

4 — 1935 yılı bütçesinin 810 ncu faslından avans olarak verilmiş olan 9 726 liranın Millî Müdafaa vekâleti 1936 yılı kara bütçesinde açılacak hususî faslından mahsubu hakkında kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/642) (Ruznameye)

5 — Posta kanununun 53 ncu maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (3/252) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Tevfik Fikret Sılay

KÂTİBLER : Süreyya Tevfik Genca (Tokad), Bekir kaleli (Gazi Anteb)

BAŞKAN — Meclis açılmıştır.

3 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — Belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Belediye kanunu Muvakkat encümeni mazbatası (3/280) [1]

BAŞKAN — Mazbata hakkında bir mütalea var mı?

Mazbatayı reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 — Büyük Millet Meclisi 1936 yılı birinci kanun ayı hesabı hakkında Meclis hesaplarının tetkiki encümeni mazbatası (5/39) [2]

BAŞKAN — İttıla hâsıl olmuştur.

3 — Mardin ihtisas mahkemesinde emekli dördüncü sınıf askerî adli hâkim Cemil'in üçüncü sınıfa terfii hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Millî Müdafaa encümeni mazbatası (3/288) [1]

BAŞKAN — Mazbata hakkında mütalea var mı? Mazbatayı reye arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

İkinci müzakeresi yapılacak maddelere geçiyoruz.

[1] 63 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

[2] 62 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

[1] 64 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

4 — Şeker istihlâk ve gümrük resimleri hakkındaki 2785 sayılı ve 13-VI-1935 tarihli kanunun 6 ncı maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresiyle şeker istihlâk ve gümrük resimleri hakkındaki 2785 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı hükümler ilâvesine dair kanun lâyihası ve Gümrük ve inhisarlar, İktisad, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (3/306, 1/662)

BAŞKAN — Bu lâyihanın birinci maddesi encümene gitmişti. Mazbatasını encümenden henüz gelmemiştir, geçiyoruz.

5 — Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında 1/482 sayılı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Maliye encümenleri mazbatalarıyla askerî ve mülkî tekaüd kanununa ek 1/492 sayılı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları [1]

BAŞKAN — Muvakkat madde hakkında verilen taktir nazarı dikkate alınarak encümene verilmişti. Encümenin bu husustaki mazbatasını Riyasete gelmiştir. Evvelâ onu arzedeceğim. Sonra tefsir fıkrasını arzedeceğim.

(Bütçe encümeni mazbatasını okundu).

BAŞKAN — Bu esbabı mucibe mazbatasındır. Şimdi de tefsir fıkrasını okunacaktır.

Tefsir fıkrası

(Zabitlerle askerî memurlardan tekaüd olanlara 1683 sayılı kanunun 60 ncı maddesi mucibince verilen üç senelik zamdan bunlardan tekaüd olmadan evvel veya tekaüd olduktan sonra ölenlerin maaşa müstahak yetimleri de istifade eder).

[1] 46 sayılı basma yazıya ek zaptın sonundadır.

BAŞKAN — Bu tefsir fıkrası müzakere edilecektir. Kabul edildiği takdirde binnetice lâyihanın 3 ncü maddesi ilga edilmiş olacaktır. Tefsir fıkrası hakkında mütaalea var mı? Fıkra-ya reye arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir. Binaenaleyh, lâyihanın üçüncü maddesi de ilga edilmiştir.

SİRRİ DAY (Trabzon) — Başlık ta değişecektir.

BAŞKAN — Evet. Şimdi başlık : « 8 ve 50 nci maddelerine fıkralar eklenmesine ... » şeklinde oluyor. « ve 60 ncı maddelerinin değiştirilmesine » cümlesi kalkıyor.

Muvakkat maddeyi tekrar okuyoruz ve okunduktan sonra reye arzedeceğim.

MUVAKKAT MADDE — Şimdiye kadar tahsis muameleleri tekemmül etmemiş olan tekaüd ve yetim maaşlarıyla 1683 numaralı kanunun 50 ve muvakkat 5 nci maddeleri mucibince henüz alâkaları tamamen kesilmemiş olanlar hakkında da bu kanun hükümleri tatbik olunur.

BAŞKAN — Muvakkat madde hakkında mütaalea var mı?

Muvakkat maddeyi reye arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir. Ruznamede müzakere edilecek başka bir şey yoktur.

Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere celseyi kapıyorum.

Kapanma saati: 15,15

S. Sayısı : 63

Belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Belediye kanunu muvakkat encümeni mazbatası (3/280)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3706

10 - XI - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasının tefsiri hakkında Dahiliye vekillüğinden yazılan 27 - X - 1936 tarih ve 87/3686 sayılı tezkere sureti sunulmuştur.

İşin tefsir yolu ile halline ve sonunun bildirilmesine yüksek müsaadelerini dilerim.

Başvekil

İ. İnönü

Dahiliye vekilliğinin 27 - X - 1936 tarihli ve M. İ. U. M. 87/3686 sayılı tezkeresi suretidir

Yüksek Başvekâlet makamına

İstanbulda Manifaturacılar ve Terziler cemiyeti belediyeye müracaatla kendi cemiyetlerine mensub hizmet erbabının da belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasına göre tescillerini talep etmeleri üzerine bunların tescilleri icab edip etmeyeceği İstanbul Vali ve belediye reisliğinden sorulmaktadır.

Belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasında: (Müebbiye, sütüne, hizmetçi, aşçı, çamaşırçı, uşak, hamal, şoför, kayıkçı, berber, mevaddı gıdaiye satıcısı, süthanelerde hizmet edenlerle süt satanlar ve emsali ve halk ile temas eden hizmet erbabı işçilerin sıhhi ve fenni muayeneleri ni yaptırmak ve ehliyet ve sıhhat vesikaları alanların işlemelerine izin vermek ve bunları daima tescil ederek müseccel olmayanları menetmek) belediyenin vazifeleri arasında sayılmıştır.

Kanunun adı geçen maddesinin 8 nci fıkrasına göre muayene, ruhsat ve tescile tâbi tutulacakların (Halk ile temas eden hizmet erbabından) bulunmaları lâzımgelseğine göre kanunun bu mülak ifade ve hükmüne bir balımdan bu kabîl hizmet erbabının da dahil olacağı anlaşılmalı beraber fıkranın üst kısmında sayılanlara nazaran da halkın sıhhat ve hayatile alâkadar olanların istihdaf edildiği ve binaenaleyh terzi ve manifaturacıların hariç kalacağı manası çıkarılmaktadır. Vazı kanunun maksadının Yüksek Meclisçe tavisinin uygulanacağı mütalea edilmektedir.

İktızası yüksek tensiblerine arz olunur.

Belediye kanunu Muvakkat encümeni mazbatası

18 - I - 1937

T. B. M. M.
Belediye kanunu
Muvakkat encümeni
Karar No. 2
Esas No. 3/280

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasının tefsiri talebine dair olup encümenimize havale buyurulan 6/3706 sayılı ve 10 - XI - 1936 günlemeçli Başvekâlet tezkeresi ve bazı evrakı Sıhhat ve içtimâî muavenet ve kâleti namına gelen Sıhhat müdürü Bay Asımla Dahiliye vekâleti namına gelen Hukuk müşaviri Bay Ekrem hazır oldukları halde encümenimiz gözden geçirdi ve tetkik ve müzakereler yaptı:

İstanbulda manifatura ve tuhafiyeciler müstahdemini kurumu belediyeye müracaatla kendi kurumlarına mensub hizmet erbabının da belediye kanununun 15 nci maddesinin 8 nci fıkrasına göre muayene ve tescil edilmelerini talep ettiklerinden bunların muayene, ruhsat ve tescile tâbi ve «Halk ile temas eden hizmet erbabından» addolunup olunmayacaklarının tefsiri istenilmektedir.

15 nci madde üzerinde yapılan tetkikler neticesinde encümenimiz bu maddenin 8 nci fıkrasının sarih olduğunu ve manifatura ve

tuhafiyeciler emrinde çalışan ve müşterilere ticaret malını gösteren ve ambalaj yapan müstahdeminin 8 nci fıkrada gösterilen «Halk ile temas eden hizmet erbabı işçilerden» sayılamayacağını kararlaştırmıştır.

Heyeti umumiyeye arz edilmek üzere işbu mazbatamız Yüksek Reisliğe sunulur.

Belediye K. Mu. E. Rs.
Bursa

Sadettin Ferid Talay

Kâtib

Antalya

T. Baştuğ

Aza

Bursa

Dr. Galib Kahraman

Aza

Konya

H. Dikmen

Aza

Tokad

Hürrem Ergun

M. M.

Erzurum

Aziz Akyürek

Aza

Balıkesir

Dr. H. V. Somyürek

Aza

Mardin

O. Dinçer

Aza

Kars

Baha Öngören

Aza

Erzurum

Nakiye Elgün

Büyük Millet Meclisi 1936 yılı birinci kânun ayı hesabı hakkında Meclis hesaplarının tetkiki encümeni mazbatası (5/39)

Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. H. T. Encümeni
Karar No. 4
Esas No. 5/39

18 - I - 1937

Yüksek Reisliğe

Lira	K.	
468 608	02	Birinci kânun 1936 iptidasında Ziraat bankasında bulunan para
470	15	Birinci kânun 1936 ayı içinde alınan para
469 078	17	Hepsi
227 985	09	Birinci kânun 1936 ayı içinde verilen para
241 093	08	İkinci kânun 1937 iptidasında Ziraat bankasında bulunan para

Büyük Millet Meclisi muhasebesinin birinci kânun 1936 ayı hesabı gözden geçirilerek bu ayda alınıp verilen ve birinci kânun 1936 ayının son gününde Ziraat bankasında kalan paranın sayısı yukarıda gösterilmiş ve muhasebenin defterile karşılaştırılan sarfiyat evrakı birbirine ve Ziraat bankasından gelen hesap pusulasında mevcut olduğu gösterilen para dahi yukarıda gösterilen paraya uygun çıkmıştır.

Umumî heyete arz olunmak üzere Yüksek reisliğe sunulur.

M. H. T. En. Reisi	M. M.	Murakıp	Ankara	Ankara	Ankara
Bursa	Van	Denizli	Kâtib	Aza	Aza
Esad Sağay	H. Ungan	M. Kansu	R. Aktar	M. C. Emir	Ş. Kınacı

Mardin ihtisas mahkemesinde emekli dördüncü sınıf askerî adli hâkim Cemilin üçüncü sınıfa terfii hakkında Beşvekâlet tezkeresi ve Millî müdafaa encümeni mazbatası (3/288)

T. C.

Başvekâlet

Yazı işleri müdürlüğü

Sayı: 6/2980

19 - VIII - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Mardin ihtisas mahkemesinde emekli dördüncü sınıf askerî adli hâkim Cemilin üçüncü sınıfa terfii hakkında Zat işleri son tetkik mercii encümenince ittihaz edilen karar üzerine Kamutaya arz edilmek üzere Millî Müdafaa vekillüğinden 15 - VIII - 1936 tarihli tezkere ile gönderilen 6 parça evrak ve tezkerenin sureti bilece sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

15 - VIII - 1936 tarih ve 93695 sayılı tezkere sureti

Yüksek Başbakanlığa

Mardin ihtisas mahkemesinde emekli 4 ncü sınıf askerî adli hâkim Cemilin (331 - 492) 3 ncü sınıfa terfii hakkında Zat işleri son tetkik mercii encümenine vaki müracaati üzerine vekâletten verilen cevabla mezkûr encümenin vermiş olduğu karar suretleri ilişik olarak sunulmuştur.

Hâkim Cemilin vaziyeti encümenine verilen ilişik cevabda izah edilmiştir. Encümen kararında Kamutaya arzı bildirilen Hâkim Cemilin bağlı dosyasının Kamutaya sunulmasına müsaade buyrulması maruzdur.

M. M. V.

K. Özalp

Gümrük muhafaza genel K.

Mardin İhtisas mahkemesinde 4. sınıf As. Ad. hâkim Cemilin (331 - 492) 3. sınıfa terfiine aid dileği araştırıldı.

Cemil, 1455 sayılı kanunun 5 ne maddesi sarahati veçhile 12 - XII - 1930 da 5 ne sınıf askerî memurluğa nakledilmiştir. Kendisinin yüzbaşılıktaki kıdemine ve 1076 sayılı kanunun 17 ne maddesiyle 1464 sayılı kanun mucibince askerî memur sınıfına nakli anında önyüzbaşılık muadili olan 4 ncü sınıfa nakledilerek 30 - VIII - 1931 de 3 ncü sınıfa terfii icab ederdi. Fakat kendisi o zamanlarda yüzbaşı rütbesinde görüldüğü için 5 ne sınıf hâkimliğe nakli yapılmış ve 30 - VIII - 1931 de de kıdem emsalleri ile beraber 4 ncü sınıfa terfi ettirilmiştir. Gerçi sonradan vaki olan müracaatına bakılarak 4 ncü sınıfa nasb 2 Eylül 1929 tarihine düzeltilmiş ise de bu nasbına nazaran 1931 senesinde 3 ncü sınıfa terfiinin yürütülmesine Kamutayın 1076 sayılı kanuna dayanarak vermiş olduğu 9 - IV - 1932 günlü ve 694 sayılı karar karşısında vekâletce bir muamele yapılamayacağı kendisine bildirilmesini dilerim.

M. M. V.

Karar No. 422

Karar sureti

Harbiye okulu emrinde 4 neü sınıf askerî adli hâkim Cemil (331 - 492)

27 - X - 1927 de 6 ncı dereceden tekaüd edildiğini, o tarihte Hukuk fakültesine devam etmesinden ordu ile alâkası kesilmesinden 12 - XII - 1930 da askerî adli hâkim sınıfa geçirildiğini, bu geçirilişte yüzbaşılıktaki kıdemi nazarı dikkate alınmadan yüzbaşî rütbesinin muadili olan 5 neü sınıfa geçirilerek mağdur edildiğini, halbuki kanunî hakkına göre 4 neü sınıfa nakli ile 30 - VIII - 1931 de binbaşî muadili olan 3 neü sınıfa terfi icab edeceğini, bütün emseline bu yolda muamele yapıldığını iddia ile vaziyetinin incelenerek hakkının verilmesini isteyen Cemilin dileği ve dosyası araştırıldı.

1 mart 1327 nasıblı yüzbaşî iken 27 - X - 1927 de tekaüd edildiğini ve 12 - XII - 1930 da 5 neü sınıf askerî adli hâkimliğe nakledildiği anlaşılmıştır. Yüzbaşılıktaki kıdemine göre 1076 numaralı kanunun 17 neü ve 1464 sayılı kanuna göre askerî hâkimliğe nakli sırasında 4 neü sınıfa geçirilmesi icab ederken bu muamele yapılmayarak yüzbaşî rütbesinin muadili olan 5 neü sınıfa geçirildiği ve bilâhare bu muamele 2 - IX - 1929 dan muteber olmak üzere 4 neü sınıfa düzeltil-diği ve fakat bu düzeltiliş tarihinde Mamutayın 694 sayılı kararı ahkâmı cari olduğundan 3 neü sınıfa terfi edilemediği tesbit edilmiştir. Aynı vaziyette olan bir arkadaşı için Kamutayın 13 ni-san 1936 tarih ve 312 sayılı kararında (694 sayılı karardan önce vekâletçe her nasılsa yapılan yanlış bir muamelenin düzeltilmesi için bu kararın mâni teşkil etmesi varid olamayacağı ve yanlışlıkla yapılan bu gadrin telâfi edilmesi lâzımgelceceği) bildirilmiş olduğuna göre Cemilin vaziyetinin de Millî Müdafaa vekâletince Kamutaya arzı suretile terfiinin teminine ittifakla karar verildi.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Karar No. 18

Esas No. 3/288

18 - I - 1937

Yüksek Başkanlığa

Sakarya muharebesinde bacağından aldığı yaradan dolayı 27 - X - 1927 de altıncı dereceden tekaüd edilen ve o tarihte Hukuk fakültesine devam ettiğinden ordu ile alâkası kesilmi-yerek 12 - XII - 1930 da askerî hâkim sınıfa geçirilen ve bu geçirilişte yüzbaşılıktaki kıdemi nazarı dikkate alınmadan yüzbaşî rütbesinin muadili olan beşinci sınıfa geçirilen Mardin İhtisas mahkemesinde emekli dördüncü sınıf askerî adli hâkim Cemilin terfi hakkında Zat iş-leri son tetkik mercii encümenince ittihaz edi-len karar üzerine Kamutaya arzedilmek üzere Başvekâletin 19 - VIII - 1936 tarih ve 2880 sa-yılı tezkerelerile Yüksek başkanlığa sunulup en-cümenimize havale edilen evrak Millî Müdafaa vekillüğinden gönderilen memuru huzurunda okundu ve görüşüldü:

Muamele memurluğuna geçtiği sırada kıde-

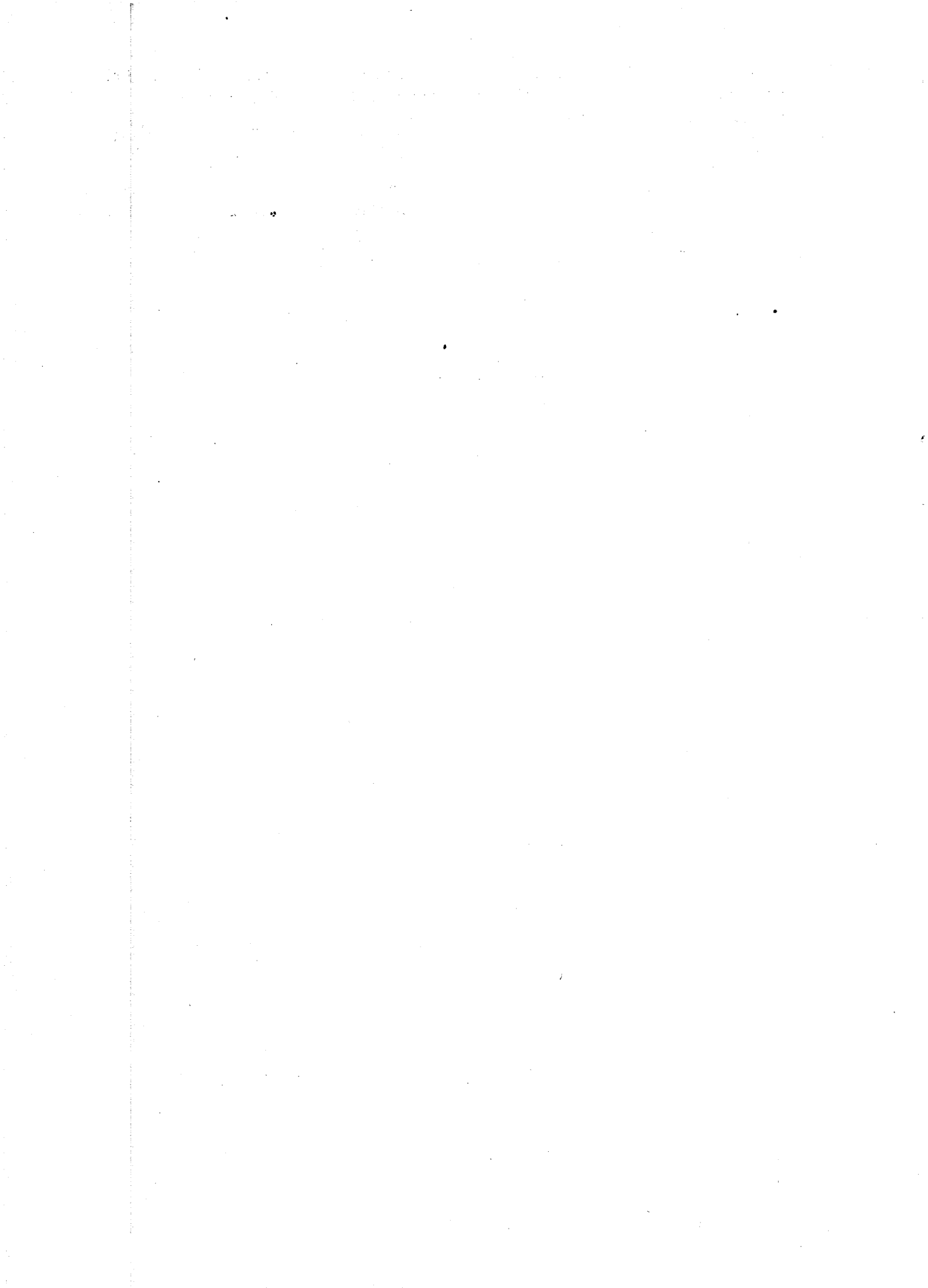
mi nazarı itibare alınarak dördüncü sınıfa nak-li ve sonradan da emsallerile üçüncü sınıfa ter-fii icab ederken yanlışlıkla beşinci sınıfa alın-masından ve bilâhara dördüncü sınıfa terfi et-tirilmesinden ötürü emsallerinden bir sınıf ge-ri kalan hâkim Cemilin vaziyeti Zat işleri son tetkik mercii encümenince incelenmiş ve gad-re uğratıldığı kararla varılmış ise de Kamuta-yın 694 sayılı kararı karşısında vekâletçe yapılmış olan bu yanlış muamele düzeltilemiyerek emsali hakkında olduğu gibi kamutayca bir ka-rar verilmek üzere Yüksek Meclise arzolundu-ğu anlaşılmıştır.

Halbuki 694 sayılı karardan önce Millî Mü-dafaa vekillüğince her nasılsa yapılan yanlış bir muamelenin düzeltilmesi için bu kararın mâni teşkil etmesi varid olamayacağına, ve ayar va-ziyette olan bir arkadaşı için Yüksek heyetçe

kabul olunan 13 - IV - 1936 tarih ve 312 sayılı arzuhal encümeni kararının hâkim Cemil hakkında da tatbiki adle ve hakka uygun olacağına encümenimizce ittifakla karar verilmiş ve Heyeti umumiyenin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakir	Erzurum	Samsun
K. Seviüktekin	Ş. Koçak	R. Barkın

Antalya	İstanbul	Balıkesir
C. Mengilibörü	Dr. H. Ş. Erel	C. Esener
Elâziz	Erzurum	Kırşehir
A. S. Ohkay	A. Akyürek	L. M. Özdeş
Kocaeli	Muğla	Tekirdağ
N. Bozatk	N. Tuna	R. Apak
Urfa		
Ahmed Yaşgan		

S. Sayısı : 46 ya ek

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında 1/482 sayılı kanun lâyihası ve Millî müdafaa ve Maliye encümenleri mazbataları ile askerî ve mülkî tekaüd kanununa ek 1/492 sayılı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 40
Esas No. 1/482,492

19 - I - 1937

Yüksek Reisliğe

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 8, 50 ve 60 ncı maddelerinde yapılacak değişiklik hakkında olup Umumî Heyetin 11 - I - 1937 tarihindeki toplantısında birinci müzakeresi yapılan kanun lâyihasının muvakkat maddesine bir fıkra ilâvesine dair Diyarbekir mebusu Kâzım Sevüktekin tarafından verilen ve Umumî Heyetce nazarı itibare alınarak encümenimize havale buyurulan tahrir, tahrir sahibi ile Divanı muhasebat reisi, Millî müdafaa ve Maliye vekâletlerinin alâkadar memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Mesele şudur : 1683 sayılı tekaüd kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasında (zabitlerle askerî memurlardan tekaüd olanlar üç sene zam alır...) denilmektedir. Tatbikatta bu zam hayatta iken tekaüd olan zabit ve askerî memurlara ve bunların yetimlerine hasredilmiş ve tekaüdüğünden evvel vefat edenlerin yetimlerinin bu zamdan müstefid olmasına kanunun metni müsaid görülmemiş olduğundan bu vaziyetin ıslahı maksadile Hükûmetçe mezkûr 60 ncı maddenin birinci fıkrasının tadili teklif edilmişti.

Encümenimizce de kabul edilen bu hükmün makale teşmili, tahrir sahibi tarafından istenmekte ve bu talep mevcut kanun fıkrasının maksadı temine kâfi ve meselenin tefsir yolile halle müsaid olduğu mütaleasına istinad ettirmektedir.

Esası muhik olan ve icab ettireceği tahsisatın da mühim bir miktara varmayacağı anlaşılan bu talep lâyihasının ilk müzakeresi sırasında encümenimizce de nazarı dikkate alınmış isede muahhar kanunlarla evvelce cari mevzuata uygun olarak tekemmül eden malî muamelelerin iadei muhasebesi bütçe usul ve prensiplerine muvafık olmadığı gibi Yüksek Meclisin de çok hassas olduğu bu prensipin ihlâl edilmemesi hususu da göz önüne alınarak lâyihaya bu babta bir hüküm ilâvesinden ictinap edilmişti.

Bu tahrir münasebetile mesele encümenimizce yeniden tetkik edildi. Tekaüd kanununun, terfih zammı gibi yetimlere intikalini teviz etmediği zamları tasrih ettiği halde (madde 41) zabitlerle askerî memurların tekaüd müddetlerinin hesabında hizmet müddetlerine 15 nci madde mucibince ilâve edilen seferberlik zammından, kanunun sakit olmasına rağmen tekaüdüğünden evvel veya sonra vefat edenlerin yetimleri de istifade ettirilmekte ve bu tatbikat kanuna uygun görülmektedir.

Her ne kadar 15 nci maddenin (Hizmet müddetlerine zammedilir) fıkrasile 60 ncı maddesinin (Tekâüd olanlar üç sene zam alır.) fıkrası arasında hüküm itibarile bir fark varsada her ikisi de munhasıran tekaüdükte hesap edilecek zamlardan ibaret olmak itibarile bir birinin mümasili olduğu ve 49 ncu madde mucibince

açırta veya müstahdem iken vefat edenlerin yetimlerine tahsis olunacak maaşa ölünün tesbit edilecek tekaüd aylığının esas tutulması icab edeceği cihetle her iki maddede yazılı zamlar arasında yetimlere intikal noktasından bir fark olmadığı neticesine varılmıştır.

Bu sebeplerle 60 nci maddenin bu noktadan tadiline mahal olmadığına ve bu cihetin tefsiren tavzih edilmesine encümenimizce karar verilmiştir.

Bu suretle evvelce Umumî heyetin tasvibine arzylediğimiz lâyihadaki 60 nci maddenin tadiline aid olan üçüncü madde ile muvakkat maddeye ilâvesi teklif edilen fıkranın tedvinine lüzum kalmamış ve tanzim edilen tefsir fıkrası Umumî heyetin tasvibine arz olunmak üzere

Yüksek reisliğe sunulmuştur .

Reis	M. M.	Kâtib
Burdur	Trabzon	İstanbul
M. Şeref Özkan	Surri Day	F. Öymen
Balıkesir	Çorum	Çorum
E. Adakan	M. Cantekin	E. S. Akgöl
Diyarbakir	Edirne	Gümüşane
R. Bekit	F. Kaltakıran	D. Sakarya
İzmir	Kastamonu	Kayseri
K. İnanç	T. Coşkan	N. Kerven
Kırıkkaleli	Maraş	Mardin
Ş. Ödül	A. Tirid	R. Erten
Muş	Seyhan	Sivas
Ş. Çiloğlu	Naci Eldeniz	Remzi Çiner
Yozgad		
S. İçöz		

Tefsir fıkrası

(Zabitlerle askerî memurlardan tekaüd olan-
ca 1683 sayılı kanunun 60 nci maddesi mucii-
ce verilen üç senelik zandan bunlardan teka-

üd olmadan evvel veya tekaüd olduktan sonra
ölenlerin maaşa müstehak yetimleri de istifade
eder.)